

KONOPLJA

Zanimiva poljščina, ki pa ne uspe vedno

Decembra se bo sklenil 3-letni projekt, katerega namen je preučiti in izboljšati sistem pridelave konoplje v Sloveniji – Med sodelujočimi tudi kmetija Redek

NOVO MESTO – »Konoplja je poljščina, ki preprosto ne uspe vedno,« pravi Jernej Redek s kmetije v naselju Krka na robu Novega mesta, ki je ena izmed petih kmetij z različnih območij v Sloveniji, kjer poteka projekt Vloga industrijske konoplje pri prilagajanju podnebnim spremembam ter varovanju virov v kmetijstvu. V 3-letnem EIP-projektu, ki se bo sklenil v začetku decembra letos, sodeluje tudi Zadruga Konopko, ki ji trenutno predseduje Redek, prav tako pa tudi svetovalci kmetijskih zavodov, med drugimi tudi novomeškega.

»Namen projekta je preučiti in izboljšati sistem pridelave konoplje v Sloveniji kot alternativne poljščine, predvsem pri prilagajanju na podnebne spremembe,« pravi Redek in dodaja, da imamo različne sorte, različne načine pridelave, različne načine setev pa tudi različne tehnologije za spravilo in predelavo konoplje. Prav zadnje pa predstavlja v Sloveniji, kar zadeva konopljo, eno največjih težav. Za različne načine pridelave za različne vrste, za seme in vlakna, v Sloveniji dejansko nimamo predelave, ker nimamo razvite industrije. »Voziti se spleča do največ 100 km, še raje vidijo, da je v okolici 30 km od predelovalnega obrata,« pravi Redek in dodaja, da je v Sloveniji to velika težava, saj nimamo toliko njivskih površin v takšnem krogu. »Potrebovali bi od 300 do tisoč hektarjev, tega pa v Sloveniji na tako ozkem območju nimamo,« pravi.

TEŽAVE

Pri vlaknih je poleg predelovalnega obrata težava tudi v izjemno dragih specialnih strojih. »Za seme pa imamo problem, ker nimamo specialnih kombajnov za žetev in bi bili takšni stroji

Pri visoki konoplji imajo težave pri spravilu.

glede na količino konoplje, ki jo imamo v Sloveniji, predragi,« pravi in dodaja, da obstaja sicer še tretji način setve, in sicer za pridobivanje za CBD in druge kanabinoide. Tu pa je težava pri nas v zakonodaji, ker prepoveduje sajenje sadik. »Gre za način, pri katerem se konoplja prideluje posajena v vrstah, na način trajnega nasada, s širšim medvrstnim prostorom in z velikimi rastlinami. Zaradi zakonodaje pri nas na tak način za zdaj ne moremo pridelovati. Rastline moramo posejati neposredno v tla, kar pa pomeni, da imamo težavo pri izbiri kakovostnih semen, ker so semena zelo draga in je malo pridelovalcev pripravljenih na ta način sejati ta semena,« pojasnjuje.

Na njihovi kmetiji so sicer letos preučevali vse tri načine pridelave in so posadili tudi 170 omenjenih semen, da bi videli, kako se obnese. »Glede na trenutni izplen vseh treh poskusov je ta najboljši, vendar pa imamo tudi tu prek 50 odst. izpada rastlin, tako da je glede

na vhodne stroške takšna pridelava zelo vprašljiva. Lahko pa, da to nekje drugje uspešno pridelujejo in so konkurenčni.« Kot pravi Redek, je zakonodaja pri nas zelo omejujoča in bi jo bilo treba posodobiti, približati sodobnim trendom. »Slovenci zaostajamo za preostalo Evropo,« pravi Redek in dodaja, da se pri nas še vedno govori o pridelavi industrijske konoplje. Ker imajo boljšo zakonodajo, so podjetja iz drugih držav konkurenčnejša in slovenski kmet, kot pravi, ne more zaslužiti tiste dodane vrednosti, ki bi jo lahko, tj. pri konoplji za vlakna ter za seme in kanabinoide.

PERSPEKTIVNA SETEV V VRSTE

Dve leti so imeli na njihovi kmetiji samo konopljo za seme in so preverjali različne sorte, različne setvene norme oz. količine semen na hektar in različne načine setev, in sicer strnjeno setev z žitno sejnalnico in pa v vrste s koruzno sejnalnico. Glede na to, da nimajo registriranih

herbicidov in da konoplje dejansko ne uporabljajo, se je na njihovi kmetiji v praksi izkazala za primernejšo setev s koruzno sejnalnico, ki omogoča poznejše tudi okopavanje oz. lažje mehansko zatiranje plevelov. »Je pa problem pri tem, da potem potrebuješ kombajn, ki ima adapter za žetev sončnic, ki pa jih na Dolenjskem spet ni toliko,« pravi o težavi z mehanizacijo.

Osebnostno vidi po 10 letih setve konoplje perspektivo v setvi v vrste, ker je tehnologija veliko lažja. Pri strnjeni setvi se namreč lahko zgodi, kot se je v letošnjem letu, ko je bilo slabo vreme oz. veliko dežja, da pleveli zaradi vremena in hitre rasti konopljo v začetni fazi razvoja prehitijo. »Konoplja ni koruza, ki je hibrid in pri kateri vedno nekaj »rata«,« pravi in dodaja, da je to tudi ena izmed težav, da se več kmetov ne odloči za pridelavo konoplje. Če namreč konoplja prvo leto uspe, imajo težave s sušenjem semena, ker ne poznajo tehnologije in seme ni kakovostno, če jim dve leti zapored ne uspe tako, kot bi morala, pa se sploh ne

odločijo več za setev. Seveda je tudi to, kot pravi, povezano z zakonodajo.

PROBLEM STRNIŠČNE SETVE

»V Sloveniji je problem strniščne setve, tj. setve po glavnem posevku, kjer bi lahko pridelali seme in vlakna. Setev je namreč treba že prej prijaviti,« pravi. Bi pa bila, kot pravi, strniščna setev veliko zanimivejša, ker bi dobili nižje rastline, ki bi jih lahko pobrali z obstoječimi stroji za žita. Tudi z okoljskega vidika bi bilo to dobro, saj je konoplja rastlina, ki ob intenzivni rasti izjemno učinkovito veže CO₂ iz ozračja, dobro pa bi bilo tudi za čebele, saj je na konoplji ogromno cvetnega prahu, ki ga čebele z veseljem izkoriščajo. Konoplja je zelo zanimiva poljščina tudi za tla in biodiverzitetu, je pa kar nekaj težav, kot pravi, zakaj se bolj ne širi. »Namen projekta je tudi, da se tudi kmetijski svetovalci v praksi, na terenu izobrazijo o načinih in tehnologijah pridelave konoplje, da se bo lahko konoplja lažje širila po slovenskih njivah,« pravi Jernej Redek.

Mojca Leskovšek Svete

AGROMA

Trgovina in servis: 07/338 00 05

info@agroma.si

KRPAN®
zanesljivo močnejši

STEYR
TRAKTORIEN

PRODAJA / SERVIS / NADOMESTNI DELI

NOVA LOKACIJA:
RAGOVO 7a - GRABEN, Novo mesto